

10. MAALISKUUTA 2026

TILINPÄÄTÖS 2025
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN LAUTAKUNTA

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut Selite	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Toteuma %
Toimintatuotot	3 286 493	2 340 300	2 906 105	- 565 805	124,18
Toimintakulut	-36 537 179	-40 347 700	-39 424 611	- 923 089	97,71
Toimintakate	-33 250 687	-38 007 400	-36 518 507	-1 488 893	96,08

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

Hyvinvointipalvelut Selite	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 031 446	710 600	1 031 106	- 320 506	145,10
Maksutuotot	824 259	843 000	873 490	-30 490	103,62
Tuet ja avustukset	1 287 206	701 900	842 404	- 140 504	120,02
Muut toimintatuotot	143 582	84 800	159 105	-74 305	187,62
Toimintatuotot	3 286 493	2 340 300	2 906 105	- 565 805	124,18
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-20 834 182	-21 030 400	-20 889 482	- 140 918	99,33
Palvelujen ostot	-5 693 141	-8 299 100	-7 475 353	- 823 747	90,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 737 643	- 776 800	- 762 216	-14 584	98,12
Avustukset	-2 595 293	-3 635 300	-3 641 604	6 304	100,17
Muut toimintakulut	-6 676 920	-6 606 100	-6 655 957	49 857	100,75
Toimintakulut	-36 537 179	-40 347 700	-39 424 611	- 923 089	97,71
Toimintakate	-33 250 687	-38 007 400	-36 518 507	-1 488 893	96,08
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 507	0	49	-49	0,00
Vuosikate	-33 252 194	-38 007 400	-36 518 458	-1 488 942	96,08
Poistot ja arvonalentumiset	- 540 223	- 373 600	- 385 784	12 184	103,26
Tilikauden tulos	-33 792 417	-38 381 000	-36 904 242	-1 476 758	96,15

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

INVESTOINNIT

HYVINVOINTIPALVELUT IRTAIN OMAISUUS	TP2024	TA 2025	Toteuma 1- 12	Poikkeama	Toteuma %
Menot	-36 225	0	0	0	
Netto	-36 225	0	0	0	

TOIMINNAN KUVAUS

Hyvinvointipalveluiden kokonaistavoitteena on kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin, aktiivisuuden ja osallisuuden tukeminen, mikä samalla edistää kaupungin elinvoimaa.

Palvelualue rakentuu varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen, virikkeellisen elämän ja hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueista, joka pienimpänä vastuualueena yhdistettiin vuoden 2025–2026 vaihteessa muihin palvelualueen vastuualueisiin.

Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat hyvinvoinnin edistämisen lautakunta ja kasvat- ja opetuslautakunta. Kasvat- ja opetuslautakunta vastaa kaupungin varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta vastaa virikkeellisen elämän vastuualueesta, johon kuuluvat nuoris- ja kirjasto- ja liikuntapalvelut, museotoiminta ja lintuhoitola. Lisäksi hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan vastuulle kuuluvat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, maahanmuuton koordinointi ja kotouttaminen ja kaupungin työllisyyspalvelut ja työpajatoiminta. Myös lakisääteinen ennalta ehkäisevä päihdetyö kuuluu hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alaiseen toimintaan.

PALVELUALUEJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2025 alusta uusi, muutosohjelma avulla rakennettu organisaatio aloitti toimintansa. Muutosohjelman jatkona kevään 2025 aikana valmisteltiin hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen toimintojen siirtäminen palvelualueen muille vastuualueille. Muutos toteutettiin vuoden vaihteessa 2025–2026. Tämän muutoksen avulla varhaiskasvatuksen lapsiperhetoimintaa vahvistettiin, nuorten matalan kynnyksen ohjaamopalvelu siirrettiin virikkeellisen elämän vastuualueelle, jossa ohjaamotoiminta täydentää nuorisopalveluiden toimintaa. Samoin työllisyyskoordinaattorin tehtävät ja työpaja Torpan toiminta siirrettiin virikkeellisen elämän vastuualueelle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte-työ) ja maahanmuuton koordinointi siirrettiin palvelualuejohtajan vastuualueelle.

Muutosten avulla selkeytettiin palveluja ja varmistettiin, ettei samoja palveluja toteuteta erillään toisistaan eri vastuualueilla. Samalla karsittiin kuluja vähentämällä kaksi henkilöä luonnollisen poistuman ja työjärjestelyjen avulla.

Perusopetuslain muutosten edellyttämä oppimisen tuen uudistus vaikutti sekä varhaiskasvatuksen vastuulla olevaan esiopetukseen että perusopetukseen. Oppimisen tuen uudistuksen valmistelu aloitettiin vuoden 2024 puolella ja se jatkui syyslukukauden 2025 alkuun, jolloin oppimisen tuen uudistuksen edellyttämien uusien toimintamallien käyttöönotto käynnistyi. Muita merkittäviä muutoksia perusopetuksessa oli oppilaiden mobiililaitteiden käytön rajoittaminen koulupäivien aikana ja Kirkkis-talon käyttöönoton valmistelu kevättä 2026 varten. Varhaiskasvatuksessa aloitettiin valmistelu tietojärjestelmien vaihtamiseksi yhteistyössä kaupungin ICT-palveluiden kanssa.

Virikkeellisen elämän vastuualueella kirjaston toimintaa haastoi koko vuoden 2025 kaupungintalon väistötiloissa toimiminen, mikä on vähentänyt sekä kirjaston aineistojen lainausmääriä että kirjaston kävijämääriä. Museotoiminta on Heinolassa vahvistunut viime vuosien aikana ja vuoden 2025 aikana museokävijöitä oli jo lähes 30.000. Tämä osoittaa Heinolan museoiden vahvaa roolia kaupungin hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäjänä.

Liikuntapalveluissa heinolalaisten harrasteseteli käyttöön otettiin vuoden 2025 aikana. Harrasteseteli on saavuttanut suurta suosiota ja sen avulla tarjotaan tasavertaiset mahdollisuudet harrastustoimintaan eri ikäisille Heinolan asukkaille.

Vuoden 2025 alkupuoliskolla käynnistynyt nuorten matalan kynnyksen ohjaamotoiminta täydentää nuorisopalveluita ja ohjaamon yhteyteen avattiin myös Kelan etäasiointipiste.

Vuoden 2025 alusta aloitti Päijät-Hämeen työllisyysalue toimintansa ja Heinolassa avatussa aluetoimistossa työvoimaviranomainen alkoi palvella heinolalaisia omassa kaupungissa. Työvoimaviranomaisen, kaupungin työllisyyskoordinaattorin ja työpaja Torpan yhteistyötä on tehostettu pitkin vuotta, mikä on keskeistä Heinolan vaikeassa työttömyystilanteessa.

TOTEUTUMINEN 2025

Vuoden 2025 aikana on vakiinnutettu vuoden alussa toteutettua organisaatiouudistusta ja sen jatkona valmisteltu hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastualueen toimintojen siirtäminen muille palvelualueen vastuualueille. Lisäksi sitovia tavoitteita ja käyttösuunnitelman vuositavoitteita on toteutettu pitkin vuotta. Näistä tavoitteista vuoden 2025 mittavin onnistuminen oli perusopetuslain muutosten edellyttämä oppimisen tuen uudistus sekä varhaiskasvatuksen esiopetuksessa että perusopetuksessa.

Hyvinvointipalvelualueen toimintatuottojen toteuma vuonna 2025 oli runsaat 2,9 miljoonaa euroa, mikä oli noin 24 % parempi kuin talousarvioon budjetoitu toimintatuottojen määrä. Tähän vaikutti sekä hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan että kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan eri tuottoerien budjetoitua parempi toteuma.

Vastaavasti koko palvelualueen toimintakulut saatiin pidettyä maltillisina ja kuluja kokonaistoteuma oli runsaat 39,4 miljoonaa euroa (97,7 %). Merkittävä osa toimintakuluista on henkilöstökuluja erityisesti varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen ollessa työvoimaintensiivisiä vastuualueita. Suurimpina palveluiden ostoina hyvinvointipalvelualue maksaa työvoimaviranomaisen toiminnasta ja sisäisinä erinä koulujen ja varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelukuluja. Toimintakatteen toteuma vuonna 2025 oli 36,5 miljoonaa euroa (96,1 %).

Toiminnalliset tavoitteet
STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavat vuoden 2025 alussa voimaan tulleet mm. kotoutumislain ja TE2024 -uudistukseen liittyvät laki- ja rahoitusmallin muutokset. Niiden kokonaisvaikutukset toimintaan selkeytyvät vuoden 2025 aikana. Raportointiajanjaksolla on edistetty sekä sitovia tavoitteita että käyttösuunnitelman tavoitteita talousarviosuunnitelman mukaisesti.

Strateginen päämäärä	Palvelualueen tavoite 2025	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Lasten ja nuorten hyvinvointi lisääntyy. Mittari: Lasten ja nuorten kokemus tyytyväisyys elämään. (Kyselyt, kouluterveyskysely, kiusaamiskysely)	Kouluterveyskyselyn tulokset huomioon otettu hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä. Heinolan HYTE-kerroin on vuonna 2025 maakunnan paras.	Toteutuu
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	Kotouttamisessa yhteistyö on tuloksellista. Mittari: Heinolassa asuvien ulkomaan kansalaisten määrä 30.9.2025 (% / asukkaiden lukumäärä).	Vuoden 2025 tilastoa ei ole vielä julkaistu. Heinolassa asuvien ulkomaan kansalaisten määrä 31.12.2024 (uusin tilasto) oli 741 henkilöä eli 4,2 % asukkaista. Kotoutumisen eri yhteistyöverkostot toimivat ja yhteistyötä on tiivistetty eri toimijoiden kanssa.	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö <ul style="list-style-type: none"> Laadukas päätöksenteko Osallisuuden vahvistaminen Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	Kansainväliset asiakasryhmät huomioidaan palveluissa. Mittari: Asiakaskokemukset asiakaskyselyissä ja palautteissa.	Kansainvälisten asukasryhmien huomioon ottamiseksi kaupungin palveluissa ja viestinnässä on paljon tehtävää. Osavuositarkastuksissa on todettu toimenpiteitä, mitä on jo edistetty mm. perusopetuksessa.	Toteutuu osittain
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärän vähentäminen Käyttötalouden tasapaino Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 	Talouden suunnittelu on ennakoivaa ja käyttötalous on tasapainossa. Mittari: Henkilöstömäärän kehitys. (Toimintakate; osavuositarkastukset, tilinpäätös)	Päijät-Hämeen työllisyysalue työvoimaviranomaisena on saanut toimintaansa tehostettua ja mm. asiakkaiden ohjaus työpajatoimintaan ja työnhakuvalmennuksiin on parantunut. TE2024-uudistukseen perustuva valtion rahoitusmalli, jossa kuntien vastuu työttömyysturvasta laajeni, on toiminnassa ja se vaikuttaa työttömyysturvan kuntaosuuden kasvuun. Ko. kustannusten pienentämistä varten ollaan käyttöönottamassa ns. Heinola-lisä. Palvelualueella toteutettiin vastualueiden yhdistäminen, jonka avulla vähennettiin yksi vastualuejohtaja. Lisäksi sekä HYTE-tiimin osalta että työpajatoiminnassa luovutaan tietyistä ulkopuolelta vuokratuista tiloista.	Toteutuu

Käyttösuunnitelma

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	OPKOU: Oppimisen tuen uudistuksen valmistelu ja käyttöönotto. OPKOU: Matalan kynnyksen oppimisen tuen konsultaatiomallin käyttöönotto ja kehittäminen	Tarvittavat asiakirjat on valmisteltu ja henkilöstö on koulutettu. Konsultaatioprosessien määrä, suljettujen prosessien määrä	Koulutusjohtaja	Oppimisen tuen uudistuksen käyttöönotto oli 1.8.2025. Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelmatyö on tehty ja se on lautakunnassa hyväksytty elokuussa 2025. Oppimisen tuen uudistukseen liittyvät muut asiakirjat valmistuivat siten, että ne otettiin käyttöön elokuun lopussa. Oppimisen tuen oppilaskohtaisen tuen päätöksien päivittäminen on aloitettu lokakuussa 2025 ja kaikki päätökset päivitetään uuden lain mukaisiksi lukuvuoden 2025–2026 aikana. Henkilöstöä on koulutettu niin sisäisin kuin ulkoisin koulutuksin oppimisen tuen uudistukseen. Rehtorit ja erityisopettajat ovat lisäksi koulutettu seudullisena yhteistyönä toimintakulttuurin muutokseen. Perusopetuksen matalan kynnyksen konsultaatiomallin toimintaa vahvistettiin erityisesti suhteessa oppimisen tuen uudistukseen sekä esiopetuksen ja ensimmäisen luokan siirtymävaiheeseen. Konsultaatiokäyntejä 1.1.-31.1.2025 välisenä aikana on ollut 42 kertaa.	Toteutuu
	VAKA: Lasten ja henkilöstön tunne- ja vuorovaikutustaidot vahvistuvat. VAKA: Oppimisen	Tunne- ja vuorovaikutusohjaajan pitämien konsultaatiokerhojen määrä	Varhaiskasvatusjohtaja	Varhaiskasvatuksen erityisopettajilla toteutui varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa yhteensä 52	Toteutuu

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
	<p>tuen uudistuksen valmistelu ja käyttöönotto esiopetuksen osalta.</p> <p>VAKA: Matalan kynnyksen oppimisen tuen konsultaatiomallin käyttöönotto ja kehittäminen.</p>	<p>Tarvittavat asiakirjat on valmisteltu ja henkilöstö koulutettu.</p> <p>Konsultaatioprosessien ja niihin osallistuneiden määrä</p>		<p>konsultointikäyntiä lapsiryhmissä, 112 konsultointikertaa henkilöstölle, 36 konsultointikertaa yksittäiselle lapselle ja 7 konsultointikertaa huoltajille. Konsultoinneilla tavoitettiin 308 lasta ja 84 henkilöstön jäsentä.</p> <p>Vuoden 2025 aikana konsultointikäyntejä tapahtui: lapsiryhmissä 147, henkilöstölle 228, huoltajille 10, yksittäisen lapsen asioissa 87</p>	
	VIRE: Etsivä harrastetoiminta ja liikuntaneuvonta ovat osana kotouttamistoimintaa.	Etsivä harrastetoiminnan vakiinnuttaminen. Harrastetoimintaa n osallistuvista 20 % on heitä, jotka eivät muuten harrasta mitään.	Nuoriso- ja vapaa-aikajohtaja	Etsivä harrastetoiminta käynnistyi syksyllä. Harrastemallin toimintoihin on ilmoittautunut yli 20 kotoutujaa syksyn alkaessa.	Toteutuu
	<p>HYTY: Ohjaamotoiminta käynnistyy Heinolassa.</p> <p>Ohjaamon monialainen verkosto toimii yhteistyössä kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa ja on osa TYM-lain edellyttämää työllisyysneuvonnan ekosysteemiä.</p>	Ohjaamotoiminta on käynnistetty. Yhteistyötä tehdään TYM-lain edellyttämän monialaisen verkon kanssa. Nuorten osallisuus toiminnassa todennetaan.	Hyvinvointijohtaja	Nuorten matalan kynnyksen Ohjaamotoiminta vakiinnuttaa asemaansa nuorten palveluna. Verkosto toimii ja sitä jatkuvasti kehitetään. Myös alueellinen yhteistyö Hartolan ja Sysmän kanssa toimii hyvin. Ohjaamotoiminta siirtyy nuorisopalveluiden alaisuuteen.	Toteutuu
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	HYTY: Kotoutumistyötä varten on rakennettu monialainen yhteistyöverkosto kotoutumisen tehostamiseksi.	Kotoutumisen yhteistyöverkosto on toiminnassa (asiakas- ja kumppanuuskyselyt).	Hyvinvointijohtaja, Maahanmuuttokoordinattori	Kotoutumisen monialainen yhteistyöverkosto on toiminnassa.	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö <ul style="list-style-type: none"> Laadukas päätöksenteko Osallisuuden vahvistaminen Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	OPKOU: Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kasvun ja oppimisen prosessi on rakennettu ja toimii käytännössä.	Prosessin osien toteutuminen maahan tulleille oppilaalle.	Koulutusjohtaja	Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kasvun ja oppimisen prosessi on jalkautunut ja on jo selkeä osa koulujen toimintaa. Tuen käsikirja tukee kouluja tässä toiminnassa.	Toteutuu
	OPKOU: Valmistavan opetuksen oppilaiden	Integraatiotuntien määrä: jokainen	Koulutusjohtaja	Valo-luokassa (5.-9.lk) opiskeli	Toteutuu

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
	vahva integroituminen perusopetuksen ryhmiin.	valmistavan opetuksen oppilas integroituu perusopetusryhmään vähintään 6 tuntia viikossa.		<p>31.12.2025 14 oppilasta. Kaiken kaikkiaan valmistavassa opetuksessa opiskelee 21 oppilasta, joista yksi esiopetuksessa.</p> <p>Kaikki luokkamuotoisen valmistavan opetuksen oppilaat osallistuivat integraatiotunneille perusopetukseen. Integraatiotuntien määrä on vähintään 7 h / vko lisääntyen perusopetukseen siirtymistä lähestyttäessä.</p> <p>Valo-oppilaat ovat koulun lisäksi osallistuneet innokkaasti harrastemallin kerhoihin, nuorisopalveluiden toimintaan, urheiluseurojen harjoituksiin ja musiikkiopiston toimintaan. Kotoutusohjaaja päivystää kerran viikossa lukiolla ja avustaa oppilaita esim. harrastuksiin hakeutumiseen. Koulu-PT palvelee viikoittain VALO-oppilaita välitunneilla.</p>	uu
	VAKA: Kielitietoinen varhaiskasvatus toteutuu.	Uusien kielitietoisuutta vahvistavien menetelmien käyttöönotto. Valmistavan opetuksen prosessien päivittäminen.	Varhaiskasvatusjohtaja	Kaikkiin varhaiskasvatuksen yksiköihin sekä huoltajille hankittiin Lukulumo-tunnukset. Lukulumo lisää mahdollisuuksia kielen kehittämiseen, että osallisuuden vahvistamiseen. Lukulumo tukee monikielisiä lapsia kehittämään taitojaan sekä suomen kielessä että omassa äidinkielessään – tai useissa äidinkielissään.	Toteutuu
	VIRE: Vuorovaikutteisia maksuttomia	Tapahtumien ja niihin osallistuneiden	Nuoriso- ja vapaa-aikajohtaja	Vuorovaikutteisia maksuttomia tapahtumia on	Toteutuu

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
	tapahtumia on joka kuukausi vähintään yksi. Eri kaupunginosat huomioidaan niiden järjestämisessä.	määrä.		järjestetty kaupunkilaisille ympärivuoden, yksi tai kaksi kuukaudessa. Vuoden aikana näihin tapahtumiin on osallistunut 9087 osallistujaa.	
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none"> • Velkamäärän vähentäminen • Käyttötalouden tasapaino • Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 	OPKOU: Palveluverkko, opetustuntiresurssi ja -materiaalit ovat suhteutettu oppilasmäärään.	Toimintakate, talouden seuranta	Koulutusjohtaja	<p>Perusopetuksen oppilasmäärä 31.12.2025 oli 1253, joka oli kuusi oppilasta tammikuun 2025 ennustetta enemmän. Lukiossa oli 193 opiskelijaa ja 27 aineopiskelijaa. Lukion osalta erityisesti muualta kuin Heinolasta tulevat opiskelijat lisääntyivät.</p> <p>Opetusryhmät aloitettiin valmistelun kaltaisesti, oppimateriaaleja täydennettiin uusien oppilaiden ja opiskelijoiden myötä.</p>	Toteutuu
	VAKA: Henkilöstömäärä on mitoitettu suhteessa asiakasmäärään.	Käyttöasteet, vapaana olevien varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen määrä	Varhaiskasvatusjohtaja	<p>Varhaiskasvatuksessa oli 20.12.2025 vapaana 1,69 % kaikista varhaiskasvatuspaikoista ja 4,76 % kaikista esiopetuspaikoista.</p> <p>Päiväkotien käyttöaste oli lokakuussa 78,19%, marraskuussa 78,86% ja joulukuussa 72,19%. Koko vuoden 2025 käyttöaste oli 75,99%.</p>	Toteutuu
	VIRE: Lintuhoitolan toimintaa uudistetaan.	Lintuhoitolan kustannussäästöt sekä tulojen kasvattaminen.	Hyvinvointijohtaja, Nuoriso- ja vapaa-aikajohtaja	Lintuhoitolan ulkoasua on paranneltu ja lintuhäkkien yhteyteen on tehty lajikylyt. Ensisijaisesti on varmistettu, että lintuhoitolan tilat vastaavat aluehallintoviraston vaatimuksia. Vapaaehtoistyötä lintuhoitolan arjessa on lisätty ja sen toivotaan tuovan jatkossa kustannussäästöjä.	Toteutuu
	HYTY: Kuvataan kaupungin keskeiset	Työttömyysjaksojen lyhentäminen	Hyvinvointijohtaja, Työllisyyskoordinaattori	Työllisyyspalveluiden toiminnassa on	Toteutuu

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
	työllisyyspalvelut asiakasryhmittäin ja tiivistetään yhteistyötä työvoimaviranomaisen kanssa, jotta työttömyysjaksoja saadaan lyhennettyä.	yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa.	i	erityisesti keskitytty yhteistyön rakentamiseen työvoimaviranomaisen kanssa, mikä on ollut keskeistä heinolalaisten täsmätyökykyisten työnhakijoiden työttömyysjaksojen lyhentämiseksi.	osittain

Tunnusluvut

Vuoden 2025 tunnuslukujen laskennassa on käytetty Heinolan asukaslukuna lukua 17 600.

Tunnusluku	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Tavoite 2025	Toteutuma 2025
HYTE-kerroin €/ asukas (Sotkanet)	20,3 € / as	20,3 €	20,30 euroa/ as.	21,5 euroa/asukas
Varhaiskasvatus €/asukas	439,58 €	434 €	449 €	426 €
€/lapsi (Heinolan kaikki alle kouluikäiset)	12 242 €	12 583 €	13 383 €	12 247 €
Perusopetus €/asukas	792 €	811 €	845 €	815 €
€/oppilas	10 553 €	10 879 €	11 224 €	11 443 €
Lukiokoulutus €/asukas	129 €	120 €	129 €	123 €
€/opiskelija	11 951 €	10 753 €	11 364 €	11 002 €
Musiikkiopisto €/asukas	32,76 €	33 €	36 €	38 €
€/opiskelija	1110,37 €	1112 €	1285 €	1 279 €
€/opetustunti	64,05 €	60 €	67 €	59 €
Peruskoulun suorittaneiden osuus % 9. luokkalaisista	98 %	100 %	100 %	99 %
Virikkeellinen elämä nettokustannukset €/asukas	258	244	261	260
Virikkeellisen elämän (kirjasto, liikunta, lintuhoitola, nuoriso ja museo) omatoimiseen ja ryhmätoimintaan osallistuneet	360 749	363 016	350 000	399 922
Kirjaston fyysiset käynnit ka / asukas	8,88	8	7	6,3
Kirjaston kokonaislainaus ka / asukas	12,79	11,4	12	11,5
Ulkopuolinen rahoitus/€	hyte: 19 432	hyte 272 972	opkou:209 500 €	hyte: 384.100 euroa
• hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	opkou: 416 527	op/kou 256 945	vaka: 97 400 €	opkou: 190 499 euroa
• opetus- ja koulutuspalvelut	vaka : 509 928	vaka 145 485	vire: 185.000 €	vaka: 115 505 euroa
• varhaiskasvatus	vire: 250 388	vire 174 372		vire: 317 755 euroa
• virikkeellinen elämä				

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Hallintakeinon toteutuminen
Toiminnallinen riski	Henkilöstön rekrytointihaasteet; henkilöstön saatavuus (erityisesti sijaisuudet ja erityisluokanopettajat sekä varhaiskasvatuksen sosionomit).	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Oppilaitosyhteistyö, korkeakouluharjoittelijat Oppisopimuskoulutus vahva markkinointi ja hyvä työnantajakuva	Vahva markkinointi ja hyvä työnantajakuva ovat lisänneet hakijoiden määrää avoimna oleviin virkoihin ja tehtäviin.
Taloudellinen riski	Hallinnollisten järjestelmien erillisyyden, eivät integroidu keskenään.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 2 	Järjestelmät toimivat tehokkaasti ja yhteensopivasti. Eri palvelualueiden käyttäjät ymmärtävät toisiaan.	Lisätty palvelualueiden keskinäistä yhteistyötä, henkilökuntaa on koulutettu ja toiminnan laatu on parantunut. Varhaiskasvatuksessa aloitettu järjestelmä uudistusprosessi, jonka tavoitteena on tehostaa toimintaa sekä parantaa käyttäjäkokemusta.
Toiminnallinen riski	Kiinteistöjen / toimipisteiden rakentamisen tai perusparannusten viivästyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Sitoutunut yhteistyö projektien eri tahojen kanssa.	Yhteistyö on parantunut eri toimijoiden välillä.
Strateginen riski	Talouden taantuma	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Vahva pitkäntähtäimen suunnittelu ja ennakointi, valmistelu	Toiminnan lähtökohtana edelleen vahva, huolellinen pitkäntähtäimen suunnittelu ja valmistelu.
Toiminnallinen riski	Muut ajassa olevat uhkat ja turvattomuus.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Tietoisuus asioista ja valmiudet toimia tarvittaessa	Koulujen turvallisuuteen liittyviä sisäisiä viestintävälineitä on käytöön otettu yhdessä kaupungin ICT-palveluiden kanssa.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Toteuma
Selite	2024	2025	2025		%
Toimintatuotot	693 894	1 159 600	1 460 908	- 301 308	125,98
Toimintakulut	-5 047 156	-12 551 900	-12 154 038	- 397 862	96,83
Toimintakate	-4 353 262	-11 392 300	-10 693 130	- 699 170	93,86

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Toteuma
Selite	2024	2025	2025		%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	32 669	309 600	400 458	-90 858	129,35
Maksutuotot	401 334	408 000	435 658	-27 658	106,78
Tuet ja avustukset	174 372	395 000	536 400	- 141 400	135,80
Muut toimintatuotot	85 520	47 000	88 392	-41 392	188,07
Toimintatuotot	693 894	1 159 600	1 460 908	- 301 308	125,98
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 524 555	-3 107 600	-3 107 073	- 527	99,98
Palvelujen ostot	-1 172 322	-3 676 900	-3 216 355	- 460 545	87,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 220 608	- 324 700	- 332 123	7 423	102,29
Avustukset	- 175 359	-3 064 800	-3 109 253	44 453	101,45
Muut toimintakulut	-1 954 311	-2 377 900	-2 389 234	11 334	100,48
Toimintakulut	-5 047 156	-12 551 900	-12 154 038	- 397 862	96,83
Toimintakate	-4 353 262	-11 392 300	-10 693 130	- 699 170	93,86
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 399	0	-1	1	0,00
Vuosikate	-4 354 661	-11 392 300	-10 693 131	- 699 169	93,86
Poistot ja arvonalentumiset	- 145 769	- 103 200	- 103 249	49	100,05
Tilikauden tulos	-4 500 430	-11 495 500	-10 796 380	- 699 120	93,92

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

TOIMINNAN KUVAUS

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan alainen toiminta koostuu virikkeellisen elämän vastuualueesta ja hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueesta, jonka toimintojen siirtämisen valmistelu palvelualueen muille vastuualueille aloitettiin keväällä 2025.

Virikkeellinen elämä -vastuualue muodostuu kirjasto-, liikunta-, museo ja nuorisopalveluista sekä lintuhoitolasta. Lisäksi virikkeellisen elämän vastuualueelle siirrettiin hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueelta syksyllä 2025 nuorten matalan kynnyksen ohjaamopalvelu ja työllisyyspalvelut ja työpaja Torpan toiminta vuoden 2025-2026 vaihteessa.

TOTEUTUMINEN 2025

Virikkeellisen elämän vastuualueen vuoden 2025 toimintakatteen toteuma oli 4.6 miljoonaa euroa, mikä oli talousarvion mukainen. Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueeseen liitettiin vuoden 2025 alusta voimaan tulleen organisaation mukaisesti työllisyyspalvelut ja työpaja Torpan toiminta.

Päijät-Hämeen työllisyysalueen toiminnasta Heinolan kaupungin maksamat kustannukset olivat vuonna 2025 talousarvionsuunnitelman mukaiset, mutta Kelalle kaupungin maksamaa työttömyysturvan kuntaosuutta varten jouduttiin

syksyllä 2025 hakemaan 370.000 euron lisämäärärahapäätös valtuustolta. Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueen toimintakatteen toteuma vuonna 2025 oli talousarvion mukainen eli 6.1 miljoonaa euroa (90.1%).

Käyttösuunnitelma

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisäänty Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	VIRE: Etsivä harrastetoiminta ja liikuntaneuvonta ovat osana kotouttamistoimintaa.	Etsivä harrastetoiminnan vakiinnuttaminen. Harrastetoimintaan osallistuvista 20 % on heitä, jotka eivät muuten harrastamitaan.	Nuoriso- ja vapaa-aikajohtaja	Etsivä harrastetoiminta käynnistyi syksyllä. Harrastemallin toimintoihin on ilmoittautunut 20 kotoutujaa syksyn alkaessa.	Toteutu
	HYTY: Ohjaamotoiminta käynnistyy Heinolassa. Ohjaamon monialainen verkosto toimii käytännössä ja toiminnassa on mukana paikallisia ja maakunnallisia toimijoita.	Ohjaamotoiminta on käynnistetty. Yhteistyötä tehdään TYM-lain edellyttämän monialaisen verkon kanssa. Nuorten osallisuus toiminnassa varmistetaan.	Hyvinvointijohtaja	Nuorten matalan kynnyksen Ohjaamo-toiminta vakiinnuttaa asemaansa nuorten palveluna. Verkosto toimii ja sitä jatkuvasti kehitetään. Myös alueellinen yhteistyö Hartolan ja Sysmän kanssa toimii hyvin. Ohjaamo-toiminta siirtyi vuoden 2026 alusta nuorisopalveluiden alaisuuteen.	Toteutu
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	HYTY: Kotouttamistyötä varten on on rakennettu monialainen yhteistyöverkosto.	Kotouttamisen yhteistyöverkoston on toiminnassa (asiakas- ja kumppanuuskyselyt)	Hyvinvointijohtaja	Kotoutumisen yhteistyöverkosto on toiminnassa keskeisten kumppaneiden kanssa. Keskeisimpiä kumppaneita ovat Jyränkölä Setlementti, Koulutuskeskus Salpaus, kunnista ja kaupungeista erityisesti Hollola, Orimattila ja Lahti. Verkoston toimintaa on tiivistetty.	Toteutu
Vahva kaupunkiyhteisö <ul style="list-style-type: none"> Laadukas päätöksenteko Osallisuuden vahvistaminen Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen 	VIRE: Vuorovaikutteisia maksuttomia tapahtumia on joka kuukausi vähintään yksi. Eri kaupunginosat huomioidaan niiden järjestämisessä.	Tapahtumien ja niihin osallistuneiden määrä.	Nuoriso- ja vapaa-aikajohtaja	Vuorovaikutteisia maksuttomia tapahtumia on järjestetty kaupunkilaisille, tapahtumia on järjestetty yksi tai kaksi kuukaudessa. Kävijämäärä kaikissa tapahtumissa vuoden 2025 aikana oli 9 087.	Toteutu
Kestävä talous <ul style="list-style-type: none"> Velkamäärän vähentäminen 	VIRE: Lintuhoitolan toiminta uudistetaan.	Lintuhoitolan kustannussäästöt sekä tulojen	Hyvinvointijohtaja, Nuoriso- ja vapaa-	Lintuhoitolan ulkoasua on paranneltu ja	Toteutu

Strateginen päämäärä	Tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu	Toteuma 31.12.	Tila
<ul style="list-style-type: none"> Käyttötalouden tasapaino Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit 		kasvattaminen.	aikajohtaja	lintuhäkkien yhteyteen on tehty lajikylyt. Ensisijaisesti on varmistettu, että lintuhoitolan tilat vastaavat aluehallintoviraston vaatimuksia. Vapaaehtoistyötä lintuhoitolan arjessa on lisätty ja sen toivotaan tuovan jatkossa kustannussäästöjä.	u
	HYTY: Kaupungin työllisyyspalveluiden ja keskeisten kumppaneiden yhteistyötä parannetaan työttömien työllistämiseksi. Työttömyyskustannuksia alennetaan.	Aktivointitoimenpiteissä olevien määrä.	Hyvinvointijohtaja		Toteutu osittain

Tunnusluvut

Vuoden 2025 tunnuslukujen laskennassa on käytetty Heinolan asukaslukuna lukua 17 600.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan vastuualuetta koskevat taloudelliset tunnusluvut ovat tummennettuina.

Tunnusluku	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Tavoite 2025	Toteutuma 2025
HYTE-kerroin €/ asukas (Sotkanet)	20,3 € / as	20,3 €	20,3 euroa/ as.	21,5 euroa/asukas.
Varhaiskasvatus €/asukas	439,58€	434 €	449 €	426 euroa
€/lapsi (Heinolan kaikki alle kouluikäiset)	12 242€	12 583€	13 383 €	12 247 euroa
Perusopetus €/asukas	792 €	811 €	845 €	815 euroa
€/oppilas	10 553 €	10 879 €	11 224 €	11 443 euroa
Lukiokoulutus €/asukas	129 €	120 €	129 €	123 euroa
€/opiskelija	11 951 €	10 753 €	11 364 €	11 002 euroa
Musiikkiopisto €/asukas	32,76 €	33 €	36 €	38 euroa
€/opiskelija	1110,37 €	1112 €	1285 €	1279 euroa
€/opetustunti	64,05 €	60 €	67 €	59 euroa
Peruskoulun suorittaneiden osuus % 9. luokkalaisista	98 %	100 %	100 €	99 %
Virikkeellinen elämä nettokustannukset €/asukas	258	244	261	260
Virikkeellisen elämän (kirjasto, liikunta, lintuhoitola, nuoriso ja museo) omatoimiseen ja ryhmätoimintaan osallistuneet	360 749	363 016	350 000	399 922
Kirjaston fyysiset käynnit ka / asukas	8,88	8	7	6,3
Kirjaston kokonaislainaus ka / asukas	12,79	11,4	12	11,5
Ulkopuolinen rahoitus/€	hyty: 19 432	hyte 272 972	opkou:209 500 €	hyte: 384.100 euroa.
• hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen	opkou: 416 527	op/kou 256 945	vaka: 97 400 €	opkou: 190 499 euroa
• opetus- ja koulutuspalvelut	vaka : 509 928	vaka 145 485	vire: 185 000 €	vaka: 115 505 euroa
• varhaiskasvatus	vire: 250 388	vire 174 372		vire: 317 755 euroa
• virikkeellinen elämä				

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Hallintakeinon toteutuminen
Toiminnallinen riski	Henkilöstön rekrytointihaasteet; henkilöstön saatavuus (erityisesti sijaisuudet ja erityisluokanopettajat sekä varhaiskasvatuksen sosionomit).	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Oppilaitosyhteistyö, korkeakouluharjoittelijat Oppisopimuskoulutus vahva markkinointi ja hyvä työnantajakuva	Vahva markkinointi ja hyvä työnantajakuva ovat lisänneet hakijoiden määrää avoimna oleviin virkoihin ja tehtäviin.
Taloudellinen riski	Hallinnollisten järjestelmien erillisuus, eivät integroidu keskenään.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 2 	Järjestelmät toimivat tehokkaasti ja yhteensopivasti. Eri palvelualueiden käyttäjät ymmärtävät toisiaan.	Lisätty palvelualueiden keskinäistä yhteistyötä, henkilökuntaa on koulutettu ja toiminnan laatu on parantunut.
Toiminnallinen riski	Kiinteistöjen / toimipisteiden rakentamisen tai perusparannusten viivästyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Sitoutunut yhteistyö projektien eri tahojen kanssa.	Yhteistyö on parantunut eri toimijoiden välillä.
Strateginen riski	Talouden taantuma	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Vahva pitkäntähtäimen suunnittelu ja ennakointi, valmistelu	Toiminnan lähtökohtana edelleen vahva, huolellinen pitkäntähtäimen suunnittelu ja valmistelu.
Toiminnallinen riski	Muut ajassa olevat uhkat ja turvattomuus.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Tietoisuus asioista ja valmiudet toimia tarvittaessa	Koulujen turvallisuuden liittyviä sisäisiä viestintävälineitä on käytöön otettu kaupungin ICT-palveluiden kanssa.

Hankkeet

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Heinolan harrastekerhot lapsille ja nuorille	Harrastekerhoilla järjestetään kerho- ja pienryhmätoimintaa. Hankkeen toteutusaika oli 2024–2025. Hanketta rahoitti AVI/EVK.	7 778	10 %	231 %	Avustuksella järjestettiin harrastekerho- ja pienryhmätoimintaa, kuten mininuokkari ja kuvikerho. Hanke sisälsi myös kesän päiväkerhotoiminnan, mikä selittää kulujen suuremman määrän. Hanke on päättynyt.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Heinolan harrastemallin toteuttaminen 2024–2025	Hankkeessa järjestettiin kerho- ja pienryhmätoimintaa sekä kehitettiin Heinolan harrastetoimintamalli a. Avustusta käytetään hankkeen toteutusaikana vuosina 2025–2026. Hankkeen rahoittaja oli AVI.	71 429	30 %	146 %	Hankkeessa järjestetään kuutta erilaista harrastustoimintaa heti koulupäivän jälkeen kaikilla kouluilla. Koulukyydin tarvitseville lapsille järjestettiin kyyti harrastustoiminnan jälkeen. Harrastemalli toimi erittäin aktiivisesti, ja osa ryhmistä edellytti suuren osallistujamäärän vuoksi kahta ohjaajaa. Saatu hankeavustus oli sekä tarpeeseen että haettuun summaan nähden pienempi. Hanke on päättynyt.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Heinolan harrastemallin toteuttaminen 2025–2026	Hankkeessa järjestetään kerho- ja pienryhmätoimintaa sekä kehitetään Heinolan harrastetoimintamalli a. Avustusta käytetään vuosina 2025–2026. Hanketta rahoittaa AVI.	80 000	30 %	61 %	Hankkeessa järjestetään kuutta erilaista harrastustoimintaa heti koulupäivän jälkeen kaikilla kouluilla. Ryhmiin osallistuu yli 400 lasta. Toimintaa tarjotaan kaikilla Heinolan kouluilla. Tarjolla oleviin harrastuksiin kuuluvat jalkapallo, koripallo, salibandy, ilmaisutaito, askartelu ja uinti. Yläkoululla toimii kuntosaliryhmä ja useita avoimia liikuntaryhmiä.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja 	Kirjokerho	Harrastekerho tuen tarpeessa oleville lapsille ja nuorille. Hanketta toteutetaan vuosina 2025–2026. Hankkeen rahoittaja on AVI.	7 778	10 %	110 %	Hanke käynnistynyt kesäkuussa päiväleiritöiminnällä. Syksyllä alkoi monitoimikerho erityisen tuen lapsille (4–6 luokka).

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
resurssiviisas Heinola						
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Nuorten vuorokokemustarinyöskentely 2024	Heinolan nuorisopalveluiden kehittämä uusi työmuoto, jossa kokemustarinat toimivat vertaistukena nuorelta nuorelle. Hankkeen toteutusaika 2024–2025. Hanketta rahoitti AVI.	29 011	10 %	108 %	Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti pääosin vuoden 2024 aikana. Hanke on saanut jatkorahoituksen vuosille 2025 ja 2026.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Nuorten vuorokokemustarinyöskentely 2025	Heinolan nuorisopalveluiden kehittämä uusi työmuoto, jossa kokemustarinat toimivat vertaistukena nuorelta nuorelle. Kokemustarinat auttavat ymmärtämään uusia ilmiöitä sekä nuorten arkea ja näkökulmia. Hankkeen toteutusaika 2025–2026. Hanketta rahoitti AVI/EVK.	50 000	10 %	100 %	Tämä jatkohanke toteutettiin suunnitelmien mukaisesti pääosin vuoden 2025 aikana ja sille on myönnetty jatkorahoitus vuodelle 2026.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Nuorten vuorokokemustarinyöskentely 2026	Heinolan nuorisopalveluiden kehittämä uusi työmuoto, jossa kokemustarinat toimivat vertaistukena nuorelta nuorelle. Tarinat auttavat ymmärtämään uusia ilmiöitä ja nuorten maailmaa. Hankkeen toteutusaika 2026–2027. Hanketta rahoittaa AVI/EVK.	40 000	10 %	0 %	Tämä jatkohanke käynnistyy vuoden 2026 alussa.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Lukutaitoa tulevaisuuteen	Kirjaston toimintamalli, jolla parannetaan nuorten ja nuorten aikuisten medialukutaitoja sekä tiedonhankinnan ja sisällöntuotannon osaamista. Hanke toteutettiin vuosina 2023–2025, ja sen rahoittajana toimi AVI.	25 000	20 %	104 %	Hanke on päättynyt ja toteutui suunnitelmien mukaisesti, ja vuonna 2025 järjestettiin hankkeen päätöstilaisuus.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi	Liikkeellä lukemaan -hanke	Edistetään Heinolan lasten ja nuorten lukuharrastusta ja	43 750	20 %	57 %	Hankkeessa on testattu uusia vinkkauskalpeja ja

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola		tuodaan kirjastoauton palvelut aktiivisemmaksi osaksi lukutaitotyötä. Hankkeessa kokeillaan ja kehitetään uusia lukuvinkkausmalleja. Hanketta toteutetaan vuosina 2024–2026. Hankkeen rahoituksen on myöntänyt AVI.				kirjastoautotapahtumia, kuten mysteerikätköjä ja pakopeliä. Vinkkaukset 2. ja 8. luokille on toteutettu, mysteerikätköt on sijoitettu maastoon, ja lukuvinkkaukset 3. ja 5. luokille ovat alkamassa. Kirjapakopeli on käytössä 7. luokilla.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Heinolaisten aktivointi kaupungilla ja kylillä	Hankkeessa kehitettiin liikunnallistamistyötä sekä varhaiskasvatuksessa että ikäihmisten palveluissa. Hanke toteutettiin vuosina 2024–2025 AVI:n rahoituksella.	34 000	50 %	102 %	Hankkeen tavoitteena oli kehittää menetelmiä, jotka helpottavat varhaiskasvatuksen henkilöstön liikunnallistamistyötä. Ikäihmisten liikunnallistamista vahvistettiin talotsempparitoiminnalla ja virkistyskeskiviikoilla eri puolilla kaupunkia. Yhteistyössä hyvinvointialueen ja liikuntaneuvonnan kanssa kehitettiin asiakaslähtöisiä palvelupolkuja. Hanke on päättynyt ja toteutui suunnitelmien mukaisesti.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Etsivä nuorisotyö 2024–2025	Etsivän nuorisotyön ja tämän hankkeen tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytymistä, tukea nuorten pysymistä koulutuspolulla, vähentää nuorisotyöttömyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta. Hanke toteutettiin vuosina 2024–2025 AVI:n rahoituksella.	71 000	30 %	107 %	Avustuksen käyttö toteutui suunnitellusti.
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Etsivä nuorisotyö 2025–2026	Etsivän nuorisotyön ja tämän hankkeen tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytymistä, tukea nuorten pysymistä koulutuspolulla, vähentää nuorisotyöttömyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta. Hanke toteutettiin vuosina	58 448	15 %	30 %	Avustuksen käyttö käynnistyi syksyllä 2025.

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
		2025–2026 AVI:n rahoituksella.				
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Kuvataiteilijoiden näyttelypalkkiot 2025	Hanke koski Heinolan taidemuseon vuoden 2025 näyttelypalkkioita. Avustusta käytettiin vuoden 2025 aikana, ja hankkeen raportointiaika ulottuu vuoteen 2026. Avustuksen myönsi Museovirasto.	11 875	20 %	102 %	Vuoden 2025 näyttelypalkkiot maksettiin suunnitellusti, ja taidemuseon näyttelyt toteutuivat avustuksen mukaisesti.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Kuvataiteilijoiden näyttelypalkkiot 2026	Hanke koskee Heinolan taidemuseon vuoden 2026 näyttelypalkkioita. Avustusta käytetään vuoden 2026 aikana, ja raportointiaika jatkuu vuoteen 2027. Avustuksen myöntää Museovirasto.	9 500	20 %	0 %	Taidemuseon vuoden 2026 näyttelyiden taiteilijoille maksetaan näyttelypalkkiot avustuksen mukaisesti.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Tasavertaisesti seuroissa	Hankkeen tavoitteena on tarjota erityistä tukea tarvitseville lapsille tasavertaiset mahdollisuudet harrastaa urheiluseuroissa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Haaga-Helian kanssa. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 48 530 euroa, joista Heinolan kaupungin osuus on 7 360 euroa. Hankkeen toteutusaika on vuosina 2025–2027, ja sen rahoittaa OKM.	7 360	20 %	0 %	Hankkeen toimintaan osallistuu viisi yhdistystä, joissa myös Vierumäen opiskelijat ovat olleet mukana.
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisääntyy Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	Yhdessä voimme vaikuttaa (ERASMUS)	Kansainvälinen ERASMUS+-hanke, jossa tehdään yhteistyötä heinolalaisten ja saksalaisten nuorten välillä. Hankkeessa perehdytään Heinolan ja Peinen kaupunkien demokraatiatilanteeseen, nuorten kulttuureihin ja nuorten tapoihin osallistua ja vaikuttaa. Hankkeen toteutusaika on vuosina 2025–2026. Hanketta rahoitetaan	33 991	0 %	66 %	Nuorisovaihto toteutettiin heinäkuussa, ja kumppaniorganisaatioiden matkalaskujen käsittely on edelleen käynnissä. Keväällä 2026 valmistellaan nuorten kanssa seuraavaa kesän Saksan-vierailua

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
		ERASMUS+ - ohjelmasta, rahoituspäätöksen on tehnyt OPH.				
Hyvinvoinnin kasvu <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointi lisäänty Toimiva arki Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola 	KouluPT	Hankkeen avulla tuetaan lapsia ja nuoria, joilla MOVE! -mittausten tulokset ovat heikot. Lasten ja nuorten kanssa käydään henkilökohtaisia keskusteluja ja etsitään yhdessä keinoja aktiivisemmän elämäntavan vahvistamiseen. Hanke toteutetaan vuosina 2025–2026 AVI:n / EVK:n rahoituksella.	27 000	40 %	12 %	Hanke on käynnistynyt, MOVE!-mittaukset on tehty ja nykytilanne arvioitu. Koulupäivien aktivointiin on kehitetty uusia toimintamalleja. Toiminta on laajentunut 5.–6.-luokille.
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	Tilapäisen suojelun lisätuki	Avustuksella järjestetään ja kehitetään toimintaa, joka tukee Heinolassa ja Sismässä asuvien tilapäistä suojelua saaneiden sekä muiden pakolaistausten henkilöiden työllistymistä, kotoutumista ja osallisuutta. Hanke toteutetaan vuosina 2025–2026 TEM:n rahoituksella.	30 000	0 %	28 %	Kohderyhmän tarpeet kartoitettiin keväällä, ja toimintaa alettiin toteuttaa niiden perusteella syksystä 2025 alkaen. Syksyllä järjestettiin koulutuspäiviä, joissa laadittiin ansioluettelaita ja työhakemuksia. Koulutuspäivät järjestettiin yhteistyössä Itä-Hämeen Opiston kanssa. Vuonna 2026 järjestetään Työnilta-tapahtuma sekä Suomalaisen kulttuurin ilta.
Uudistuva työ ja asuminen <ul style="list-style-type: none"> Muuttovoiton vahvistaminen Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä Monipaikkainen Heinola 	Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustus	Avustus on suunnattu pakolaistaustaisille ja muille vieraskielisille asukkaille. Toiminnan tavoitteena työelämätaitojen kartuttaminen, tietouden lisääminen työelämästä, yritysyritystyö ja yritysten tiedon lisäämiseen liittyen vieraskielisten osaajien palkkaamiseen. Hankkeen toteutusaika on 2025–2026. Hanketta rahoittaa TEM.	15 000	0 %	0 %	Hanke alkaa vuoden 2026 alussa. Hankkeessa yhteistyökumppaneina ovat työvoimapalvelut, Jyränkölän Settlementin Mediapaja sekä TyövoimaTaito-hanke.

Strateginen päämäärä	Hankkeen nimi	Hankkeen tavoite, kuvaus ja rahoittaja	Hankkeen kokonaisrahoitus	Kaupungin rahoitusosuus %	Menojen toteuma %	Toteuma 31.12.
	Yhteensä		652 920 €	22 %	77 %	

Virikkeellinen elämä

Virikkeellinen elämä	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Toteuma
Selite	2024	2025	2025		%
Toimintatuotot	805 844	663 800	892 862	- 229 062	134,51
Toimintakulut	-5 470 523	-5 260 900	-5 465 460	204 560	103,89
Toimintakate	-4 664 679	-4 597 100	-4 572 597	-24 503	99,47

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

TOIMINNAN KUVAUS

Virikkeellinen elämä palvelualue muodostuu kirjasto-, liikunta-, museo ja nuorisopalveluista sekä lintuhoitolasta. Lisäksi virikkeellisen elämän vastuualueelle siirrettiin syksyllä 2025 nuorten matalan kynnyksen ohjaamopalvelu ja työllisyyspalvelut ja työpaja Torpan toiminta vuoden 2025–2026 vaihteessa.

Kirjastopalvelut ovat lakisääteinen peruspalvelu. Kirjaston tulee tarjota monipuolinen ja uudistuva kokoelma sekä tilat kuntalaisten käyttöön, opastaa ja ylläpitää erityisesti lasten monipuolista lukutaitoa. Kirjasto toimii väistöiloissa kaupungintalon alakerrassa (Rauhankatu 3). Omatoimikirjastona toimiva lehtilukusali sijaitsee virtakatu 1:ssä. Kirjastoauto palvelee kouluja ja päiväkoteja sekä maantieteellisesti koko Heinolan aluetta.

Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioiden. Liikuntapalveluiden tehtävänä on myös tukea kansalaistoimintaa (mm. seuratoiminta) sekä ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapaikkojen kunnossapito on ostettu teknisen toimelta. Liikuntapalvelut tuottavat kuntalaisille matalan kynnyksen ryhmätoimintaa: eläkeläisten ja soveltavan liikunnan ryhmiä, KKI-liikuntapalveluita työttömille ja yrityksille sekä koordinoi Harrastamisen Suomen mallia. Liikuntapalveluiden ylläpitämät liikuntatilat ja -paikat ovat uimahalli, jäähalli, Kirkonkylän liikuntahalli, urheilupuisto, kaupunginosakentät, ulkoilureitit sekä uimarannat.

Lintuhoitola osallistuu Suomessa esiintyvien lintulajien suojeluun ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ottamalla vastaan hoitoa tarvitsevia luonnonvaraisia lintuja ja palauttamalla ne luontoon. Monipuolinen pedagoginen toiminta on osa lintuhoitolan arkea.

Nuorisopalvelujen tehtävänä on, paikalliset olosuhteet huomioon ottaen, luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Nuorisopalvelujen vastaa perusnuorisotyöstä, etsivä nuorisotyöstä sekä koulunuorisotyöstä. Lisäksi nuorisopalvelut ylläpitävät bändikämppejä, seikkailukeskusta ja skeittihallia sekä järjestävät erilaista toimintaa hankerahoituksella. Vuoden 2025 alussa aloitettu nuorten matalan kynnyksen ohjaamopalvelu siirrettiin hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastuualueelta nuorisopalveluiden yhteyteen syksyllä 2025.

Museopalvelut toimivat paikkakunnan yhteisenä muistina tallentaen, säilyttäen, tutkien ja esitellen paikkakunnan kulttuuriperintöä. Heinolassa on kolme museokohdetta: Heinolan kaupunginmuseo, Heinolan taidemuseo ja Lääninkivalteri Aschanin talo. Museotoiminta pohjautuu laajaan esinekokoelmaan, joka käsittää sekä kulttuurihistoriallista esineistöä että taideteoksia.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Virikkeellisen elämän toiminnan tulot ylittyivät lähinnä hanketulojen takia. Hankkeiden kautta menotkin lisääntyivät. Netto kuitenkin pysyi tasapainossa.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Toteuma
Selite	2024	2025	2025		%
Toimintatuotot	974 089	495 800	568 045	-72 245	114,57
Toimintakulut	-4 245 996	-7 291 000	-6 688 578	- 602 422	91,74
Toimintakate	-3 271 907	-6 795 200	-6 120 533	- 674 667	90,07

Vuoden 2024 vertailutiedot on organisaatiouudistuksen takia yhdistelty teknisesti eivätkä siten ole suoraan vertailukelpoisia.

TOIMINNAN KUVAUS

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen toiminta toteuttaa kunnille annettuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, kotouttamisen ja työllisyyden hoidon tehtäviä ehkäisevän päihdetyön, vanhuspalvelulain, kotouttamisen ja TE-lainsäädäntöjen mukaisesti. Toimintaa ohjaa maakunnalliset ja paikalliset hyte-kärkiin pohjautuvat hyvinvointisuunnitelmat sekä Päijät-Soten kanssa käydyissä hyte-neuvotteluissa sovitut painopisteet. Toiminta koostuu lapsiperheille, maahanmuuttajille ja ikäihmisille kohdennetusta sujuvan arjen tuesta, neuvonnasta ja ohjauksesta, ryhmämuotoisesta toiminnasta ja tilaisuuksista ja tapahtumista sekä kaupunkilaisten osallisuuden lisäämisestä. Hyte-työstä vastaa kaupungin johtoryhmä, hyvinvointityöryhmä (HYRY) organisoii hyvinvointisuunnitelman toteuttamista.

Päijät-Hämeen työllisyysalue, Heinolan kaupungin työpaja Torppa ja kaupungin työllisyyskoordinaattori tekevät tiivistä yhteistyötä Heinolan työllisyystilanteen parantamiseksi. Yhteistyön mallia on rakennettu yhä toimivammaksi vuoden 2025 aikana. Työllisyysahoitoa tehdään alueellisten yhteistyötahojen lisäksi yhä enemmän myös yritysten ja elinvoimayhtiö LADEC:n kanssa.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastualueen organisoitumisen muutos valmisteltiin vuoden 2025 aikana ja ko. vastualueen toiminnot siirrettiin palvelualueen muille vastuualueille vuoden vaihteessa 2025–2026.

TALouden TOTEUTUMINEN

Heinolan kaupungin maksamat kustannukset Päijät-Hämeen työllisyysalueen toiminnasta olivat vuonna 2025 talousarviosuunnitelman mukaiset, mutta Kelalle kaupungin maksamaa työttömyysturvan kuntaosuutta varten jouduttiin syksyllä 2025 hakemaan 370.000 euron lisämäärärahapäätös valtuustolta. Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen vastualueen toimintakatteen toteuma vuonna 2025 oli talousarvion mukainen eli 6.1 miljoonaa euroa (90.1 %).